

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՈՐՈՇՈՒՄ

20 դեկտեմբերի 2018 թ., ԿԽ-008/18/2

«Արդարադատության ակադեմիա» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության՝ դատախազների, դատախազության աշխատակազմում պետական ծառայողների վերապատրաստման և դատախազների հատուկ ուսուցման 2019 թ. ուսուցման ծրագրերը հաստատելու մասին

Ղեկավարվելով «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով՝ Արդարադատության ակադեմիայի կառավարման խորհուրդը՝

Որոշում է հաստատել.

1. Դատախազների վերապատրաստման 2019 թվականի ուսուցման ծրագիրը, համաձայն հավելված 1-ի:
2. Դատախազության աշխատակազմում պետական ծառայողների վերապատրաստման 2019 թվականի ուսուցման ծրագիրը, համաձայն հավելված 2-ի:
3. Դատախազների 2019 թվականի հատուկ ուսուցման ծրագիրը, համաձայն հավելված 3-ի:

Նախագահող՝

Ա. Հարությունյան

Խորհրդի անդամներ՝

Ա. Հովհաննիսյան

Գ. Բադալյան

Ր. Ասլանյան

Հավելված 1
Արդարադատության ակադեմիայի
կառավարման խորհրդի 2018 թվականի
դեկտեմբերի 20-ի թիվ ԿԽ-008/18/2 որոշման

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԴԱՏԱԽԱՋՆԵՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ուսուցման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է դատախազների 2019թ. վերապատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագրերը:

2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 19-րդ հոդվածի հիման վրա:

3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է դատախազների մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների շարունակական կատարելագործմանը հետևյալ ոլորտներում.

ա) Ընդհանուր և հարակից մասնագիտական ոլորտ: Վերապատրաստման գործընթացը վերաբերում է դատախազի վարքագծի կանոնների, իրավաբանական գրի և մեկնաբանման, հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի, հավասարության ապահովման և խտրականության արգելքի վերաբերյալ արդի հարցերի, մարդու իրավունքների միջազգային իրավունքի, խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չենթարկվելու իրավունքի ապահովման արդի հարցերի, ինչպես նաև քրեական գործերով քննության բնագավառում միջազգային համագործակցության, էկոլորգիական իրավունքի արդի հարցերի, Հայաստանում կանանց նկատմամբ բռնության և ընտանեկան բռնության կանխարգելման ու դրա դեմ պայքարի և այլ ոլորտներում ունկնդիրների գիտելիքների ընդլայնմանն ու հմտությունների ձևավորմանը:

բ) Հատուկ մասնագիտական ոլորտ: Վերապատրաստման գործընթացը վերաբերում է քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության արդի հիմնահարցերի, պետական շահերի պաշտպանության, պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության, պրոբացիայի նկատմամբ դատախազական հսկողության հիմնախնդիրների, տնտեսական, զինվորական հանցագործությունների որակման և քննության մեթոդիկայի, կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի, դատական փորձաքննությունների արդի հարցերի, պաշտոնական կոռուպցիայի, գեղեցիկի հիման վրա կատարվող բռնարարքների դեպքերի քննության, ներքին ուսումնասիրությունների, կոռուպցիոն բնույթի ֆինանսական հանցագործությունների և անդրազգային կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի, մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննության ու դրանց դեմ պայքարի, կալանքի ու այլընտրանքային խափանման միջոցների, անչափահաս կամ փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների իրավունքների պաշտպանության հիմնախնդիրների և այլ ոլորտներում ունկնդիրների գիտելիքների ընդլայնմանը և հմտությունների ձևավորմանը:

գ) Հեռավար ուսուցման ձևով դասավանդվող դասընթացներ: Վերապատրաստման գործընթացը վերաբերում է հասարակագիտական ուղղվածության գիտելիքների և հմտությունների ձևավորմանն ու կատարելագործմանը: Մասնավորապես, վերապատրաստման արդյունքում Ունկնդիրները կընդլայնեն իրենց գիտելիքները և հմտությունները կառավար-

ման հմտությունների և ներագդման հոգեբանության, փաստարկման և հոետորաբանության, ինչպես նաև փախստականների իրավունքների, քրեական վարույթի ընթացքում անչափահասների իրավունքների պաշտպանության ոլորտներում:

4. Ուսումնառության ժամաքանակը յուրաքանչյուր դատախազի համար սահմանվում է 80 ալադեմիական ժամ: Ուսումնառությունն իրականացվում է երկու փուլով՝ յուրաքանչյուրը 40 ալադեմիական ժամ (մեկ շաբաթ) տևողությամբ:

5. Դատախազների վերապատրաստումն իրականացվում է հատուկ, ընդհանուր մասնագիտական և հեռավար ուսուցման ձևով դասավանդվող դասընթացների մոդուլների հիման վրա: Յուրաքանչյուր դատախազ հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլում ընդգրկված դասընթացների շրջանակներում վերապատրաստվում է 40 ալադեմիական ժամ, ինչպես նաև ընդհանուր մասնագիտական կամ հեռավար ուսուցման ձևով դասավանդվող դասընթացների մոդուլում ընդգրկված դասընթացների շրջանակներում՝ 40 ալադեմիական ժամ ծավալով:

6. Ծրագիրն իրականացվում է առկա և հեռավար ուսուցման ձևերով: Ուսումնառությունը սկսվում է դատախազների կողմից ընտրված առարկայական կուրսերի ցուցակը Ալադեմիա ներկայացնելուց հետո, Ալադեմիայի կառավարման խորհրդի հաստատած ժամանակացույցի հիման վրա:

7. Առկա ուսուցման ձևով դասավանդվող առարկայական կուրսերի (դասընթացների) ընտրությունը Դատախազի կողմից կատարվում է ըստ Հավելված 1.2-ում ներկայացված փաթեթների:

8. Առկա ուսուցման ձևով վերապատրաստման ժամանակացույց է սահմանվում 2019 թվականի ապրիլ-մայիս ամիսները՝ ընդհանուր մասնագիտական, և սեպտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսները՝ հատուկ մասնագիտական առարկաներով, իսկ հեռավար ուսուցման ձևով՝ 2019 թվականի սեպտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսները:

II. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

1. Ընդհանուր և հարակից մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-A-010-19	ՀՀ էկոլոգիական իրավունքի արդի հարցեր	6
2.	P-Q-056-19	Խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չենթարկվելու իրավունքի ապահովման արդի հարցեր	4
3.	P-Q-057-19	Քրեական գործերով քննության բնագավառում միջազգային համագործակցություն	6
4.	P-J-004-19	Իրավաբանական գիր և մեկնաբանում	4
5.	P-J-008-19	Դատախազի վարքագծի կանոններ	4
6.	P-J-014-19	Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր	6
7.	P-J-017-19	Հավասարության ապահովման և խտրականության արգելքի վերաբերյալ արդի հարցեր	10
8.	P-J-020-19	Մարդու իրավունքների միջազգային իրավունքի արդի հարցեր	6
9.	P-J-031-19	Հայաստանում կանանց նկատմամբ բռնության և ընտանեկան բռնության կանխարգելում ու դրա դեմ պայքար	10

2. Հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
10.	P-Q-017-19	Կրիմինալիստիկական տակտիկա և մեթոդիկա	8
11.	P-Q-019-19	Պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության, պրոբացիայի նկատմամբ դատախազական հսկողության հիմնախնդիրներ	14
12.	P-Q-021-19	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր	10
13.	P-Q-022-19	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր	10
14.	P-Q-028-19	Ձինվորական հանցագործությունների որակման և քննության մեթոդիկայի առանձնահատկություններ	10
15.	P-Q-059-19	Տնտեսական հանցագործությունների որակման հիմնահարցեր	10
16.	P-Q-071-19	Կոռուպցիոն դեպքերի քննությունը	6
17.	P-Q-072-19	Պաշտոնական կոռուպցիայի դեպքերի քննությունը	6
18.	P-Q-073-19	Ներքին ուսումնասիրություններ (քննություն)	6
19.	P-Q-074-19	Կալանք և այլընտրանքային խափանման միջոցներ	6
20.	P-Q-075-19	Գենդերի հիման վրա կատարվող բռնարարքների քննությունը	6
21.	P-Q-076-19	Անչափահաս կամ փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների իրավունքների պաշտպանությունը	10
22.	P-Q-077-19	Կոռուպցիոն բնույթի ֆինանսական հանցագործություններ և անդրազգային կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարը	10
23.	P-Q-078-19	Մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննությունը և դրանց դեմ պայքարը	6
24.	P-Q-080-19	Ընտրական հանցագործությունների որակումը և քննության մեթոդիկան	10
25.	P-J-013-19	Պետական շահերի պաշտպանության արդի հարցեր	8
26.	P-J-024-19	Դատական փորձաքննությունների արդի հարցեր	8

3. Հեռավար ուսուցման ձևով իրականացվող դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
27.	P-Q-079-19	Փախստականների իրավունքներ	40
28.	P-J-028-19	Անչափահասների իրավունքների պաշտպանությունը քրեական վարույթի ընթացքում	40
29.	P-G-017-19	Փաստարկում և հոգեորաբանություն	40
30.	P-G-021-19	Կառավարման հմտություններ և ներազդման հոգեբանություն	40

III. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԵՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1. P-A-010-19. ՀՀ էկոլոգիական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է ՀՀ էկոլոգիական իրավունքի ոլորտում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- էկոլոգիական իրավունքի կոնցեպցիան,
- ՀՀ էկոլոգիական օրենսդրության և հիմնական ինստիտուտների էությունն ու առանձնահատկությունները,

- այլ ինստիտուտների հետ հարաբերակցությունը և զարգացման արդի միտումները,
- մարդու էկոլոգիական իրավունքների պաշտպանության ազգային և միջազգային կառուցակարգերի գործարկման վերաբերյալ հարցերը,
- բնապահպանության ոլորտում առավել տարածված հանցատեսակների, այդ թվում՝ ծառերի, թփերի և բուսածածկի ապօրինի հատումների, ապօրինի որսի, շրջակա միջավայրի աղտոտման, անտառային հրդեհների դեպքերի քննության գործերով արարքների որակման հիմնախնդիրները, իրնչպես նաև դրանց բացահայտմանն ու կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումները:

2. P-Q-056-19. Խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չենթարկվելու իրավունքի ապահովման արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չենթարկվելու իրավունքի ապահովման օրենսդրական պահանջների, միջազգային չափանիշների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է խոշտանգումների արգելքի, դրա կանխարգելման, արձանագրման և արդյունավետ բացահայտման, Ստամբուլի արձանագրության չափանիշներին համապատասխան խոշտանգումների ու վատ վերաբերմունքի հետքերի փաստագրման վերաբերյալ հարցերը և այդ կապակցությամբ ՀՀ դատախազության կոլեգիայի որոշումները:

3. P-Q-057-19. Քրեական գործերով քննության բնագավառում միջազգային համագործակցություն

Դասընթացը պայմանավորված է քննության բնագավառում միջազգային համագործակցության հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ օրենսդրությամբ, այդ թվում՝ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված միջազգային համագործակցության տեսակների, եղանակների, սուբյեկտների, պայմանների վերաբերյալ հարցերը:

4. P-J-004-19. Իրավաբանական գիր և մեկնաբանում

Դասընթացը պայմանավորված է համոզիչ իրավական վերլուծությունների կատարման, իրավամեկնաբանողական հնարքների կիրառման ոլորտներում կարողությունների և գործնական հմտությունների ձևավորման, կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- իրավավերլուծական ռազմավարությունների ընտրության հետ կապված գործնական հարցերը,
- օրենսդրական և նախադեպային տեքստերի հետ աշխատանքում իրավամեկնաբանողական հնարքների և տեխնիկայի կիրառման հետ կապված գործնական հարցերը, իրավանորմերի վերլուծության մեթոդիկան,
- դատավարական փաստաթղթերի կազմման հմտությունները (իրավական լեզու, իրավական մտքի ձևակերպում, փաստերի, ապացույցների, իրավանորմերի շարադրանք):

5. P-J-008-19. Դատախազի վարքագծի կանոններ

Դասընթացը պայմանավորված է դատախազի վարքագծի կանոնների հետ կապված գիտելիքների և հմտությունների կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է դատախազական գործունեություն իրականացնելիս և ոչ դատախազական գործունեության ընթացքում դատախազի վարքագծի կանոնների, դատախազների էթիկայի հարցերով վարույթի հետ կապված հարցերը:

6. P-J-014-19. Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի բնագավառում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիոն երևույթների, դրանց դեմ տարվող պայքարի հիմնահարցերը,
- հակակոռուպցիոն պայքարի իրավական կարգավորումները (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի Կոռուպցիայի դեմ պայքարող պետությունների խմբի (ԳՐԵԿՈ) և Եվրախորհրդի Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հանձնաժողովի (ՄՈՆԻՎԱԼ) հանձնարարականները),
- կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինստիտուցիոնալ շրջանակների (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ ԳՐԵԿՈ-ի և ՄՈՆԻՎԱԼ-ի գործունեությունը), համապատասխան այլ շահագրգիռ կողմերի (հասարակական կազմակերպությունների, ՋԼՄ-երի) մասնակցության և պետության կողմից ձեռնարկվող միջոցառումների վերաբերյալ հարցերը:

7. P-J-017-19. Հավասարության ապահովման և խտրականության արգելքի վերաբերյալ արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է հավասարության ապահովման և խտրականության արգելքի վերաբերյալ ազգային օրենսդրության կիրառման կարողությունների զարգացման ու կատարելագործման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- խտրականության արգելքի և հավասարության ապահովման վերաբերյալ միջազգային պայմանագրերի ուսումնասիրություն,
- խտրականության առանձին ձևերի ուսումնասիրություն (ազգային, կրոնական, ռասսայական և այլ),
- միջազգային և ներպետական պրակտիկայում առկա իրավական հիմնախնդիրների վերհանում և քննարկում:

8. P-J-020-19. Մարդու իրավունքների միջազգային իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է մարդու իրավունքների միջազգային իրավունքի վերաբերյալ գիտելիքների և դրանց կիրառման հմտությունների կատարելագործման համար:

Դասընթացը ներառում է քրեական, քաղաքացիական և վարչական իրավունքի ոլորտում առկա և ՀՀ կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության հիմնահարցերը, այդ թվում՝

- Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները,
- Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների կոմիտեի նախադեպային իրավունքը,
- «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, ինչպես նաև ներպետական օրենսդրությունում դրանց կիրառելիության հարցերը,
- «Տնտեսական, սոցիալական և մշակութային իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, ինչպես նաև ներպետական օրենսդրությունում դրանց կիրառելիության հարցերը,
- Մարդու իրավունքներին առնչվող ԵԽ կոնվենցիաները և չափորոշիչները:

9. P-J-031-19. Հայաստանում կանանց նկատմամբ բռնության և ընտանեկան բռնության կանխարգելում ու դրա դեմ պայքար

Դասընթացն ուղղված է արդարադատության ողջ շղթայում սեռի հիմքով բռնության դեմ պայքարին առնչվող հարցերի առանձնահատկությունների ուսումնասիրությանը, այս բնագավառում գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանն ու կատարելագործմանը:

Դասընթացն ընդհանուր գիտելիքներ կապահովի կանանց դերի վերաբերյալ կարծրատիպերի և սեռի հիմքով բռնության, Հայաստանում դրա տարածվածության և բռնության նկատմամբ վերաբերմունքին վերաբերող հիմնահարցերի մասին, ինչպես նաև ընդհանուր պատկերացում կտա համապատասխան միջազգային գործիքակազմի և կիրառելի ստանդարտների վերաբերյալ: Դասընթացի շրջանակում անդրադարձ կկատարվի զոհի անվտանգությունն ապահովելու նպատակով անհետաձգելի միջամտության և պաշտպանական որոշումների իրականացմանը, ընտանեկան բռնության դեպքերի վերաբերյալ հաշտարարության գործերում առկա հիմնահարցերին, միջգերատեսչական համագործակցության ստանդարտներին, քրեական վարույթի առանձնահատկություններին՝ գործի քննությունից մինչև դատավճռի կայացման փուլն ընկած ողջ ժամանակահատվածում:

10. P-Q-017-19. Կրիմինալիստիկական տակտիկա և մեթոդիկա

Դասընթացը պայմանավորված է կրիմինալիստիկական տակտիկայի և մեթոդիկայի վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու և դրանք պատշաճ կենսագործելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է հանցագործությունների քննության ընդհանուր մեթոդաբանությունը, հանցագործության մեխանիզմի հասկացությունը, առաջացման օրինաչափությունները, քրեագիտական դիագնոստիկան, ապացույցների ամրագրման տեխնիկա-քրեագիտական մեթոդները և ձևերը, քրեագիտական լուսանկարահանումը և տեսաձայնագրումը, առանձին քննչական գործողությունների (քննչական փորձարարություն, ճանաչման ներկայացնել, խուզարկություն, նմուշներ ստանալ, հարցաքննություն և այլն) կատարման տակտիկային, ինչպես նաև հանցագործությունների առանձին տեսակների քննության մեթոդիկային վերաբերող հարցերը:

11. P-Q-019-19. Պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության, պրոբացիայի նկատմամբ դատախազական հսկողության հիմնախնդիրներ

Դասընթացը պայմանավորված է պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կատարման ոլորտում դատախազական գործառույթների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կատարման նկատմամբ դատախազական հսկողության, քրեակատարողական ոլորտի վերաբերյալ հարցերը, պրոբացիայի ինստիտուտը՝ ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ-ի կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերի, ՄԻԵԴ և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումների համատեքստում: Մասնավորապես՝

- դատախազի՝ ազատությունից զրկված անձանց պահելու վայրեր այցելելու նպատակներն ու կարգը,
- ազատությունից զրկված կամ ազատությունը սահմանափակված անձանց հիմնական իրավունքներին վերաբերող իրավական ակտերի օրինականության ստուգումը և անօրինական ակտերի նկատմամբ դատախազական ներգործության միջոցները,
- պատժի ենթարկված անձանց հարցման ենթարկելու, տեղեկատվություն ստանալու և բացատրություններ վերցնելու հիմքերը և կարգը,
- ապօրինի պահվող անձանց ազատ արձակելու հիմքերը և կարգը,
- պրոբացիոն ծառայության հիմնախնդիրները,
- ՀՀ դատախազության կոլեգիայի վերաբերելի որոշումները:

12. P-Q-021-19. ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական իրավունքի ոլորտում իրականացված և իրականացվող բարեփոխումների, վիճահարույց հարցերի շուրջ Մարդու իրավունքների եվ-

րոպական դատարանի, ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- քրեական նոր օրենսգրքի նախագծի հիմնադրույթները,
- պատժից ազատելու, հանցափորձի, հանցագործությունից կամովին հրաժարվելու և ՀՀ քրեական օրենսգրքի ընդհանուր մասում ամրագրված այլ ինստիտուտների հիմնախնդիրները և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական և իրավակիրառ փորձը,
- հանցավոր արարքների ճշգրիտ որակման հիմնահարցերը (մասնավորապես՝ մարդու կյանքի և առողջության (սպանությունների ընդհանուր բնութագիրն ու արարքը որակյալ դարձնող հատկանիշները, սպանության, սպանության փորձի և առողջությանը դիտավորությամբ ծանր վնաս պատճառելու ու դիտավորությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու հետևանքով անզգուշությամբ մահ առաջացնելու հանցակազմերի սահմանազատման հիմնախնդիրները, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 130-րդ հոդվածով նախատեսված հանցակազմի որակման, ընտանեկան բռնության դեպքերով արարքը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 115-րդ ու 119-րդ հոդվածներով որակելու առանձնահատկությունները), սեռական ազատության և անձեռնմխելիության, անչափահասների դեմ ուղղված հանցագործությունների, թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության, հափշտակությունների, ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովմանն ուղղված պահանջները կամ ճանապարհային երթևեկության կամ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելու հանցակազմի, խուլիգանության, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 266-րդ, 316-րդ, 325-րդ, 333-րդ, 338-339-րդ, 343-րդ հոդվածներով սահմանված հանցակազմերի որակման առանձնահատկությունները) և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական ու իրավակիրառ փորձը,
- ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների բովանդակությունը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքներն ու դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը),
- քրեական իրավունքի ոլորտում Եվրոպական կոնվենցիայով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումներն ու ՀՀ նկատմամբ դրանց կիրառման հարցերը.
- քրեական իրավունքի ոլորտում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից կայացված որոշումներով արտահայտած իրավական դիրքորոշումները,
- ՀՀ դատախազության կոլեգիայի վերաբերելի որոշումները:

13. P-Q-022-19. ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է քրեական դատավարության ոլորտում նոր իրավական զարգացումների, վիճահարույց հարցերի շուրջ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի, ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների մատուցման, դրանք գործնականում կիրառելու, ինչպես նաև քննչական գործողությունների կատարման և դրանց նկատմամբ դատախազական հսկողության ապահովման կարողությունների կատարելագործման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծի կարգավորումները, ինչպես նաև ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում 2017-2018 թվականների ընթացքում կատարված օրենսդրական փոփոխությունների կիրառման առանձնահատկությունները, ներառյալ տեխնիկական միջոցների կիրառման կարգի վերաբերյալ նոր իրավակարգավորումները, ձեռքակալման իրավաչափության բողոքարկման ինստիտուտը, մասնավոր գանգատի գործերի շրջանակի փոփոխությունը և այլն,

- ՀՀ քրեական դատավարության մինչդատական վարույթին վերաբերող առանձին ինստիտուտների վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները և դրանց կիրառման հիմնահարցերը,
- ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերը, այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերի կիրառման առանձնահատկությունները,
- քրեական դատավարության ոլորտում Եվրոպական կոնվենցիայով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների և ՀՀ նկատմամբ դրանց կիրառման հարցերը,
- քրեական դատավարության ոլորտում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից կայացված որոշումներով արտահայտած իրավական դիրքորոշումները,
- արդար դատաքննության իրավունքի ապահովման արդի հիմնախնդիրները,
- քննչական գործողությունների կատարման ընթացքում ծագող գործնական հիմնահարցերը և նախաքննության ընթացքում քննիչների կողմից թույլ տրվող խախտումները,
- առանձին քննչական գործողությունների կատարման դատավարական և քրեագիտական առանձնահատկությունները,
- դատավարական հարկադրանքի միջոցները,
- օպերատիվ-հետախուզական գործունեության նկատմամբ դատախազական հսկողության հիմնախնդիրները,
- ապացույցների և ապացուցման գործընթացի խնդիրները, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքներն ապացուցման գործընթացում օգտագործելու իրավական կարգավորման խնդիրները, ապացույցների թույլատրելիության հիմնախնդիրները,
- պետական, նոտարական և բանկային գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ ստանալու դատավարական կարգը,
- քաղաքացիական հայցի լուծման և դատական ծախսերի վերականգնման հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում,
- ՀՀ դատախազության կոլեգիայի վերաբերելի որոշումները:

14. P-Q-028-19. Չինվորական հանցագործությունների որակման և քննության մեթոդիկայի առանձնահատկություններ

Դասընթացն անհրաժեշտ է զինվորական հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով քրեական օրենքի ճիշտ կիրառման, քննության մեթոդիկայի վերաբերյալ գիտելիքները և հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- զինվորական հանցագործություններ նախատեսող հանցակազմերի մանրամասն ներկայացումը՝ ՀՀ քրեական գործող օրենսգրքի և նոր օրենսգրքի նախագծի համատեքստում,
- զինվորական կարգապահության խախտումների և զինվորական հանցագործությունների տարանջատման հարցերը, մասնավորապես՝ նույն արարքի համար կրկին պատասխանատվության չենթարկվելու սկզբունքի տեսանկյունից,
- զինվորական հանցագործությունների ընդհանուր և որակյալ հանցակազմերի որակման առանձնահատկությունները,
- զինվորական հանցագործությունների քննության մեթոդիկայի առանձնահատկությունները,
- ՀՀ դատախազության կոլեգիայի վերաբերելի որոշումները:

15. P-Q-059-19. Տնտեսական հանցագործությունների որակման հիմնահարցեր

Դասընթացն ուղղված է տնտեսական հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով քրեական օրենքի ճիշտ կիրառման վերաբերյալ գիտելիքները և հմտությունները կատարելագործմանը:

Դասընթացը ներառում է՝

- տնտեսական հանցագործությունների մանրամասն ներկայացումը՝ ՀՀ քրեական գործող օրենսգրքի և նոր օրենսգրքի նախագծի համատեքստում,
- վարչական իրավախախտումների և տնտեսական հանցագործությունների տարանջատման հարցերը, մասնավորապես՝ նույն արարքի համար կրկին պատասխանատվության չենթարկվելու սկզբունքի տեսանկյունից,
- տնտեսական հանցագործությունների ընդհանուր և որակյալ հանցակազմերի որակման առանձնահատկությունները,
- ՀՀ դատախազության կոլեգիայի վերաբերելի որոշումները:

16. P-Q-071-19. Կոռուպցիոն դեպքերի քննությունը

Դասընթացն անհրաժեշտ է կոռուպցիոն դեպքերի քննությանն առնչվող հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, դրանք կենսագործելու կարողությունների ու գործնական հմտությունների կատարելագործման համար:

Դասընթացի շրջանակում քննարկվելու են կոռուպցիոն դեպքերի քննության առանձնահատկությունները, դատախազության և դատախազական հսկողության դերակատարությունը կոռուպցիայի դեմ պայքարում, ուսումնասիրվելու են կոռուպցիոն հանցագործությունների պատճառները և հետևանքները, կոռուպցիայի դեմ պայքարի ազգային և միջազգային փորձը, կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրավական և կազմակերպական հիմքերը (ՀՀ և միջազգային), կանխմանն ուղղված սահմանափակումները:

17. P-Q-072-19. Պաշտոնական կոռուպցիայի դեպքերի քննությունը

Դասընթացը պայմանավորված է Պաշտոնական կոռուպցիայի դեպքերի քննության ոլորտում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացի շրջանակում քննարկման առարկա են դառնալու Կոռուպցիայի դեմ պայքարի դատախազական մարտավարության քաղաքացիաիրավական տարրերը, մասնավորապես.

- Կոռուպցիային արձագանքելու քաղաքացիաիրավական հիմքերը, մեխանիզմները. ՀՀ և արտասահմանյան երկրների օրենսդրությունը, միջազգային ուղենիշները:
- Կոռուպցիոն ճանապարհով ստացված եկամուտների քաղաքացիաիրավական կարգով կամ կանխարգելիչ բռնագանձումը, ՀՀ և միջազգային փորձ:
- Դատախազության կողմից պետության գույքային շահերի պաշտպանության հայց հարուցելը, այդ գործընթացում դատախազության իրավասությունը:

18. P-Q-073-19. Ներքին ուսումնասիրություններ (քննություն)

Դասընթացն անհրաժեշտ է աշխատավայրում ծառայողական քննությունների անցկացման, ներքին աուդիտի ուսումնասիրությունների, ազդարարների պաշտպանության, արտաքին հետաքննություն իրականացնողներին իրազեկման ոլորտում անհրաժեշտ գիտելիքների և կարողությունների կատարելագործման, վերջիններիս կիրառման գործնական հմտությունների զարգացման համար:

Այս դասընթացի ընթացքում կուսումնասիրվեն պետական կառավարման մարմիններում ծառայողական քննության ընթացակարգը և պատասխանատվությունը, ներքին աուդիտի դերը և գործառույթները, պետության ֆինանսական վերահսկողության գործառույթը և դրա իրականացման ընթացակարգն ու հաշվետվողականությունը, ազդարարումը և սուտ մատուցությունը, ինչպես նաև ազդարարման արտոնությունից օգտվելու չարաշահումները, տարբերությունները և հնարավոր համընկնումները, իրավապահ մարմիններին իրազեկելու պատասխանատվություն ունեցող իրավասու անձանց նույնականացումը և այլ հիմնահարցեր:

19. P-Q-074-19. Կալանք և այլընտրանքային խափանման միջոցներ

Դասընթացն անհրաժեշտ է կալանք և այլընտրանքային խափանման միջոցներ կիրառելու դեպքերի վերաբերյալ ազգային և միջազգային փորձի ուսումնասիրության, այս ոլորտում անհրաժեշտ գիտելիքների և կարողությունների կատարելագործման, գործնական խնդիրների վերհանման և փորձի փոխանակման համար:

Դասընթացի շրջանակում ուսումնասիրման առարկա կդառնան ազատության սահմանափակման հիմքերը, ազատությունից զրկված անձանց համար նախատեսված երաշխիքները, այլընտրանքային խափանման միջոցները, կներկայացվեն կալանքի օրինականության վերաբերյալ ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքը և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումները:

20. P-Q-075-19. Գենդերի հիման վրա կատարվող բռնարարքների քննությունը

Դասընթացն ուղղված է գենդերի հիման վրա կատարվող բռնարարքների քրեականացման մարտահրավերների և առկա բացերի, թերությունների, նշված հանցագործությունների հանդեպ հանդուրժողականության պատճառների և առկա իրավիճակը հաղթահարելու հնարավոր ուղիների վերաբերյալ անհրաժեշտ գիտելիքների կատարելագործման, փորձի փոխանակման համար:

Դասընթացի շրջանակում կուսումնասիրվեն ՀՀ քրեական օրենսդրությամբ սեքսուալ հետապնդման և սեքսուալ չարաշահումների/շահագործման համար քրեական պատասխանատվությունը՝ որպես գենդերային հանցագործություններից պաշտպանության տարատեսակ, այս բնույթի հանցագործությունների քննության տակտիկայի և մեթոդիկայի, քրեական հետապնդման առանձնահատկությունները:

21. P-Q-076-19. Անչափահաս կամ փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների իրավունքների պաշտպանությունը

Դասընթացն անհրաժեշտ է անչափահաս կամ փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում գիտելիքներն ընդլայնելու, տեսական գիտելիքների գործնական կիրառման հմտությունները զարգացնելու, ինչպես նաև իրավական նոր դիրքորոշումները ունկնդիրներին մատուցելու համար:

Դասընթացի շրջանակում քննարկումները տեղի կունենան, մասնավորապես, հետևյալ ասպեկտներով.

- Անչափահասների քրեական պատասխանատվության և պատժի առանձնահատկությունները,
- Անչափահասների և փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների մասնակցությամբ վարույթի սկզբունքային առանձնահատկությունները, ներպետական օրենսդրական կարգավորումները և միջազգային փորձը,
- Անչափահասների և փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների նկատմամբ դատավարական հարկադրանքի միջոցների կիրառման առանձնահատկությունները,
- Ապացուցման գործընթացի առանձնահատկությունները,
- Անչափահաս և փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների մասնակցությունը քննչական և դատավարական գործընթացներին,
- Օրինական ներկայացուցչի և պաշտպանի մասնակցությունը անչափահաս և փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների մասնակցությամբ վարույթին:

22. P-Q-077-19. Կոռուպցիոն բնույթի ֆինանսական հանցագործություններ և անդրազգային կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարը

Դասընթացի նպատակը կոռուպցիոն բնույթի ֆինանսական հանցագործությունների քննության և անդրազգային կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարում անհրաժեշտ գիտելիքների, կարողությունների, հմտությունների ծավալի ընդլայնմանումն ու կատարելագործումն է:

Դասընթացի շրջանակում քննարկումները տեղի կունենան, մասնավորապես, հետևյալ ասպեկտներով.

- Ֆինանսական հանցագործությունների բնորոշումը. փողերի լվացում, բանկային գաղտնիք, արժեթղթերի շուկայի չարաշահումներ, հարկեր թաքցնել, եկամուտների հայտարարագրման հիմնախնդիրներ,
- Անդրազգային կազմակերպված հանցավորությունը, սահմանումները, տիպերը, բնութագրերը, պատճառները, հետևանքները և ֆինանսական հանցագործություններին ու անդրազգային կազմակերպված հանցավորությանը արձագանքելու հետ կապված այլ հարցեր:

Դասընթացի շրջանակում ներկայացվելու են քննարկվող նյութի վերաբերյալ օրենսդրական կարգավորումները, միջազգային փորձը, իրական կյանքից վերցված գործնական իրավիճակներ:

23. P-Q-078-19. Մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննությունը և դրանց դեմ պայքարը

Դասընթացն անհրաժեշտ է մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննության և դրանց դեմ պայքարի ոլորտում արդի խնդիրները քննության առարկա դարձնելու, այս բնագավառում գիտելիքների ծավալն ընդլայնելու, գործնական հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացի շրջանակում կուսումնասիրվեն մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների տիպերը, բնութագրերը, պատճառները, հետևանքները, մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննության առանձնահատկությունները:

24. P-Q-080-19. Ընտրական հանցագործությունների որակումը և քննության մեթոդիկան

Դասընթացն անհրաժեշտ է անձի ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով քրեական օրենքի ճիշտ կիրառման, քննության մեթոդիկայի վերաբերյալ գիտելիքները և հմտությունները կատարելագործելու ու պրակտիկայում դրանք պատշաճ կենսագործելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է.

- անձի ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հանցագործությունների քրեաիրավական և կրիմինալիստիկական բնութագրերը,
- անձի ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները, հարակից հանցակազմերը միմյանցից սահմանազատելու հիմնահարցերը,
- անձի ընտրական իրավունքի դեմ ուղղված հանցագործությունների վերաբերյալ գործերի քննության մեթոդիկայի առանձնահատկությունները,
- ընտրական հանցագործությունների վերաբերյալ գործերի նկատմամբ դատախազական հսկողության և դատավարական ղեկավարման հիմնախնդիրները:

25. P-J-013-19. Պետական շահերի պաշտպանության արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է պետական շահերի պաշտպանության հարցերով քաղաքացիական և վարչական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- Պարտավորական իրավահարաբերությունները ՄԻԵԴ, Սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների համատեքստում,
- Հաշվապահական հաշվառման իրավական կարգավորումներն ու հիմնախնդիրները,

- Հարկերի, տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների հաշվարկման իրավական կարգավորումներն ու հիմնախնդիրները,
- Վարչարարության, վարչական վարույթի, վարչական և քաղաքացիական դատավարությունների հարաբերակցության հիմնահարցերը,
- <<Սնանկության մասին>> ՀՀ օրենքի կիրարկմանն առնչվող հիմնահարցերը,
- քաղաքացիական և վարչական դատավարությունում դատախազի մասնակցության հիմքերը,
- պետական տուրքի և դատական ծախսերի հաշվարկման ու գանձման առանձնահատկությունները,
- ՀՀ դատախազության կոլեգիայի վերաբերելի որոշումները:

26. P-J-024-19. Դատական փորձաքննությունների արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է փորձաքննությունների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, համարժեք և արդյունավետ փորձաքննությունների նշանակման կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է քրեական, վարչական և քաղաքացիական վարույթներում փորձաքննությունների նշանակման հիմքերի, կարգի, բովանդակության, կատարման և արդյունքների գնահատման վերաբերյալ հիմնահարցերը:

27. P-Q-079-19. Փախստականների իրավունքներ

Դասընթացը նպատակ ունի ունկնդիրներին ապահովել փախստականների իրավունքների ոլորտում բազմակողմանի գիտելիքներով և տեղեկություններով (հատկապես կենտրոնանալով քրեական և քրեադատավարական ոլորտներում առկա հիմնահարցերի վրա), որոնց կիրառումն անհրաժեշտ է խնդրո առարկա հարցի տիրույթում արդարադատություն արդյունավետ իրականացնելու համար:

Ակնկալվում է, որ դասընթացի ավարտին ունկնդիրը՝

- Կունենա գիտելիքներ փախստականների միջազգային իրավունքի զարգացման, դրա հիմնական աղբյուրների, ինչպես նաև փախստականների ու ապաստան հայցողների իրավական պաշտպանության հիմնական սկզբունքների ու երաշխիքների քրեաիրավական ու քրեադատավարական ասպեկտների վերաբերյալ:
- Ձեռք կբերի գիտելիքներ փախստականի կարգավիճակ շնորհելու, այն մերժելու և այդ կարգավիճակը դադարեցնելու հիմքերի ու չափանիշների, ինչպես նաև դրանց կիրառման հետ կապված ապացուցման հիմնախնդիրների մասին:
- Կկարողանա հստակ կիրառել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 329-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված բացառությունն այն անձանց նկատմամբ, ովքեր օգտվում են 1951թ. Կոնվենցիայի 31-րդ հոդվածով սահմանված երաշխիքից:
- Կկարողանա հստակ կիրառել 1951թ. Կոնվենցիայի 33-րդ հոդվածով սահմանված և մարդու իրավունքի ոլորտի ՀՀ միջազգային պայմանագրերից բխող չվերադարձելիության սկզբունքը և դրանից սահմանված բացառությունները, այդ թվում՝ Եվրոպական դատարանի վերաբերելի որոշումների լույսի ներքո:
- Կհմանա քրեական գործով վարույթի շրջանակներում փախստականների իրավունքների պաշտպանության քրեադատավարական երաշխիքների մասին:
- Կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել (ըստ անհրաժեշտության) իր աշխատանքային գործունեության ընթացքում, մասնավորապես՝ փաստականների հետ կապված տարբեր խնդիրների լուծման գործում:

28. P-J-028-19. Անչափահասների իրավունքների պաշտպանությունը քրեական վարույթի ընթացքում

Դասընթացը պայմանավորված է անչափահասների մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունների վերաբերյալ դատախազների գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է միջազգայնորեն ճանաչված՝ անչափահասի լավագույն շահի սկզբունքի բովանդակության բացահայտումը և դրանով պայմանավորված՝

- միջազգային պայմանագրերի, ներպետական օրենսդրության և հատկապես ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային դիրքորոշումները,
- անչափահասների նկատմամբ քրեաիրավական և քրեադատավարական առանձին ինստիտուտների կիրառման և նրանց մասնակցությամբ քրեական վարույթի առանձնահատկությունները: Մասնավորապես, կներկայացվեն՝ անչափահաս կասկածյալների, մեղադրյալների նկատմամբ խափանման միջոցների կիրառման, այդ թվում՝ ազատությունից զրկելու հետ կապված, նրանց պաշտպանության, հակընդդեմ հարցման իրավունքի, ինչպես նաև Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայով և ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով երաշխավորված այլ իրավունքների ապահովման և իրականացման հիմնահարցերը,
- անչափահասների նկատմամբ իրականացվող պատժողական քաղաքականության, այդ թվում՝ պատիժների կատարման հիմնահարցերը: Մասնավորապես, կներկայացվեն՝ անչափահասների նկատմամբ նշանակվող պատիժների համակարգի, պատիժների նշանակման և կատարման առանձնահատկությունները, այդ թվում՝ պրոբացիայի ինստիտուտի ներդրման պայմաններում,
- անչափահաս տուժողների և վկաների մասնակցությամբ քրեական վարույթների առանձնահատկությունները և այլ հարցեր, մասնավորապես՝ անչափահաս տուժողների և վկաների պաշտպանությունը՝ միջազգային պայմանագրերի և ՀՀ օրենսդրության համաձայն, սոցիալական աշխատողների և այլ մասնագետների դերակատարությունը իրավախախտում կատարած, հանցագործությունից տուժած կամ հանցագործության վկա անչափահասների վերականգնման գործում:

29. P-G-017-19. Փաստարկում և հոգևորաբանություն

Դասընթացը պայմանավորված է ապացուցման, հերքման, հիմնավորման, զրուցակիցների մոտ համոզմունքի ձևավորման, տպավորիչ ելույթի ու արդյունավետ բանավեճի տեխնոլոգիաների տիրապետման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- փաստարկման գործընթացի բաղադրիչները,
- փաստարկման գործընթացի եղանակները,
- փաստարկման համակարգին ներկայացվող պահանջները,
- ավանդական և ժամանակակից հոգևորիկայի զինանոցը,
- առավել հաճախ հանդիպող սխալները,
- բանավեճի ընթացքում կիրառվող կառուցողական և ապակառուցողական տեխնոլոգիաները և վերջիններիս չեզոքացման մեթոդաբանական սկզբունքները:

30. P-G-021-19. Կառավարման հմտություններ և ներազդման հոգեբանություն

Դասընթացն անհրաժեշտ է կառավարման և առաջնորդության, ինչպես նաև հոգեբանական ազդեցության, դրա տեսակների, մեթոդների, մեխանիզմների և տարաբնույթ դրսևորումների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և դրանք կենսագործելու կարողությունների ու հմտությունների զարգացման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- կառավարչական հմտություններն ու առաջնորդման ոճերը,
- արդյունավետ պլանավորումը,
- թիմի ձևավորումը և թիմային աշխատանքի կազմակերպումը,

- ներազդման հոգեբանության հիմնական հասկացությունները, ներազդման տեսակները, մեթոդները ու մեխանիզմները,
- կառուցողական (համոզում, ներշնչում և այլն) և ոչ կառուցողական (մանիպուլյացիա և այլն) ներազդման մեթոդների առանձնահատկությունները,
- կառուցողական և ոչ կառուցողական ներազդմանը դիմակայելու եղանակները:

Նախագահող՝

Ա. Հարությունյան

ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՓԱԹԵԹՆԵՐ

1. Ընդհանուր և հարակից մասնագիտական դասընթացների փաթեթներ

Փաթեթ 1.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-A-010-19	ՀՀ էկոլոգիական իրավունքի արդի հարցեր	6
2.	P-J-004-19	Իրավաբանական գիր և մեկնաբանում	4
3.	P-J-008-19	Դատախազի վարքագծի կանոններ	4
4	P-J-017-19	Հավասարության ապահովման և խտրականության արգելքի վերաբերյալ արդի հարցեր	10
5.	P-J-020-19	Մարդու իրավունքների միջազգային իրավունքի արդի հարցեր	6
6.	P-J-031-19	Հայաստանում կանանց նկատմամբ բռնության և ընտանեկան բռնության կանխարգելում ու դրա դեմ պայքար	10

Փաթեթ 2.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-Q-056-19	Խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չեղարկվելու իրավունքի ապահովման արդի հարցեր	4
2.	P-Q-057-19	Քրեական գործերով քննության բնագավառում միջազգային համագործակցություն	6
3.	P-J-004-19	Իրավաբանական գիր և մեկնաբանում	4
4.	P-J-014-19	Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր Իրավաբանական գիր և մեկնաբանում	6
5.	P-J-017-19	Հավասարության ապահովման և խտրականության արգելքի վերաբերյալ արդի հարցեր	10
6.	P-J-031-19	Հայաստանում կանանց նկատմամբ բռնության և ընտանեկան բռնության կանխարգելում ու դրա դեմ պայքար	10

2. Հատուկ մասնագիտական դասընթացների փաթեթներ

Փաթեթ 1.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-Q-021-19	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր	10
2.	P-Q-028-19	Զինվորական հանցագործությունների որակման և քննության մեթոդիկայի առանձնահատկություններ	10
3.	P-Q-072-19	Պաշտոնական կոռուպցիայի դեպքերի քննությունը	6
4.	P-Q-073-19	Ներքին ուսումնասիրություններ (քննություն)	6
5.	P-J-024-19	Դատական փորձաքննությունների արդի հարցեր	8

Փաթեթ 2.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-Q-059-19	Տնտեսական հանցագործությունների որակման հիմնահարցեր	10
2.	P-Q-072-19	Պաշտոնական կոռուպցիայի դեպքերի քննությունը	6
3.	P-Q-077-19	Կոռուպցիոն բնույթի ֆինանսական հանցագործություններ և անդրազգային կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարը	10
4.	P-Q-078-19	Մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննությունը և դրանց դեմ պայքարը	6
5.	P-J-013-19	Պետական շահերի պաշտպանության արդի հարցեր	8

Փաթեթ 3.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-Q-019-19	Պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության, պրոբացիայի նկատմամբ դատախազական հսկողության հիմնախնդիրներ	14
2.	P-Q-021-19	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր	10
3.	P-Q-022-19	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր	10
4.	P-Q-074-19	Կալանք և այլընտրանքային խափանման միջոցներ	6

Փաթեթ 4.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-Q-017-19	Կրիմինալիստիկական տակտիկա և մեթոդիկա	8
2.	P-Q-022-19	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր	10
3.	P-Q-071-19	Կոռուպցիոն դեպքերի քննությունը	6
4.	P-Q-073-19	Ներքին ուսումնասիրություններ (քննություն)	6
5.	P-Q-080-19	Ընտրական հանցագործությունների որակումը և քննության մեթոդիկան	10

Փաթեթ 5.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-Q-017-19	Կրիմինալիստիկական տակտիկա և մեթոդիկա	8
2.	P-Q-021-19	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր	10
3.	P-Q-076-19	Անչափահաս կամ փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների իրավունքների պաշտպանությունը	10
4.	P-Q-074-19	Կալանք և այլընտրանքային խափանման միջոցներ	6
5.	P-Q-075-19	Գենդերի հիման վրա կատարվող բռնարարքների քննությունը	6

Փաթեթ 6.

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-J-024-19	Դատական փորձաքննությունների արդի հարցեր	8
2.	P-Q-022-19	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր	10
3.	P-Q-076-19	Անչափահաս կամ փոքրամասնության խմբին պատկանող իրավախախտների իրավունքների պաշտպանությունը	10
4.	P-Q-078-19	Մտավոր սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների քննությունը և դրանց դեմ պայքարը	6
5.	P-Q-075-19	Գենդերի հիման վրա կատարվող բռնարարքների քննությունը	6

Նախագահող՝

Ա. Հարությունյան

Հավելված 2
Արդարադատության ակադեմիայի
կառավարման խորհրդի 2018 թվականի
դեկտեմբերի 20-ի թիվ ԿԽ-008/18/2 որոշման

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԴԱՏԱԽԱՂՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ուսուցման սույն ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է դատախազությունում պետական ծառայողների (այսուհետ՝ Ծառայող) 2019թ. վերապատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:
2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի հիման վրա:
3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ծառայողների մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների շարունակական կատարելագործմանը հետևյալ ոլորտներում. դատախազությունում հանրային ծառայության հիմնահարցեր, բարեվարքություն, գործավարություն, կառավարման հմտություններ:
4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ Ծրագրում նշված խմբերի համար նախատեսված դասընթացների մոդուլների հիման վրա:
5. Ուսումնառության ժամաքանակը դատախազությունում պետական ծառայողների համար՝ 20 ակադեմիական ժամ է:
6. Յուրաքանչյուր խմբի վերապատրաստումն ավարտվում է վերապատրաստման արդյունքների գնահատմամբ: Գնահատումն իրականացվում է տվյալ խմբի դասընթացներին հաջորդող առաջին օրը՝ բանավոր եղանակով, միասնական քննությամբ:
7. Վերապատրաստման ժամանակացույց է սահմանվում 2019 թվականի փետրվար-մարտ ամիսները:

II. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	PS-J-012-19	Դատախազությունում հանրային ծառայության հիմնահարցեր և բարեվարքություն	10
2.	PS-G-014-19	Գործավարությունը դատախազության համակարգում	5
3.	PS-G-019-19	Կառավարման հմտություններ	5

III. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ)
ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1. PS-J-012-19. Դատախազության համակարգում հանրային ծառայության հիմնահարցեր և բարեվարքություն

Դասընթացն անհրաժեշտ է դատախազությունում հանրային ծառայության և բարեվարքության առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- դատախազությունում հանրային ծառայության հիմնահարցեր,
- դատախազությունում հանրային ծառայողի վարքագծի սկզբունքները և դրանցից բխող վարքագծի կանոնները,
- անհամատեղելիության պահանջները,
- այլ սահմանափակումներին և շահերի բաշխմանը վերաբերող հիմնահարցերը:

2. PS-G-014-19. Գործավարությունը դատախազական մարմիններում

Դասընթացն անհրաժեշտ է դատախազությունում գործավարության հիմնադրույթների և ընթացակարգերի վերաբերյալ գիտելիքներ և հմտություններ հաղորդելու համար:

Դասընթացը ներառում է դատախազական մարմիններում գործավարության հիմնական գործառույթները և փաստաթղթաշրջանառության հիմունքները:

3. PS-G-019-19. Կառավարման հմտություններ

Դասընթացն անհրաժեշտ է կառավարման և առաջնորդության վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և դրանք կենսագործելու կարողությունների ու հմտությունների զարգացման համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- կառավարչական հմտություններն ու առաջնորդման ոճերը,
- արդյունավետ պլանավորումը,
- թիմի ձևավորումը և թիմային աշխատանքի կազմակերպումը:

Նախագահող՝

Ա. Հարությունյան

Հավելված 3
Արդարադատության ակադեմիայի
կառավարման խորհրդի 2018 թվականի
դեկտեմբերի 20-ի թիվ ԿԽ-008/18/2 որոշման

ԴԱՏԱԽԱՋՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒԿ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ուսուցման սույն ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է դատախազների 2019թ. հատուկ ուսուցման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսի համառոտ նկարագիրը:
2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի հիման վրա:
3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է դատախազների մոտ հրազենի գործադրման հմտությունների ձևավորմանը և դրանց շարունակական կատարելագործմանը:
4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով:
5. Ուսումնառության ժամաքանակը նախատեսվում է 6 ակադեմիական ժամ: Ուսումնառությունն իրականացվում է մեկ օր ժամկետով:
6. Հատուկ ուսուցման ժամանակացույց է սահմանվում 2019 թվականի հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսները:

II. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԸ (ԴԱՍԸՆԹԱՅԸ) ԵՎ ԴՐԱ
ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	P-S-001-19	Հրազենի գործադրման հմտություններ	6

1. P-S-001-19. Հրազենի գործադրման հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է դատախազների մոտ հրազենի գործադրման հմտություններ ձևավորելու և դրանք կատարելագործելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է հրազեն գործադրելու, պահելու, տեղափոխելու անվտանգության կանոնները, հրազենային վնասվածքներ ստացած անձանց առաջին բժշկական օգնության հիմունքները, ինչպես նաև հրազենի կիրառման գործնական պարապմունքներ:

Նախագահող՝

Ա. Հարությունյան